

Regionalizace cestovního ruchu Evropy

EVROPA SE PŘEDSTAVUJE ...

**STARÝ
KONTINENT**

STARÝ SVĚT

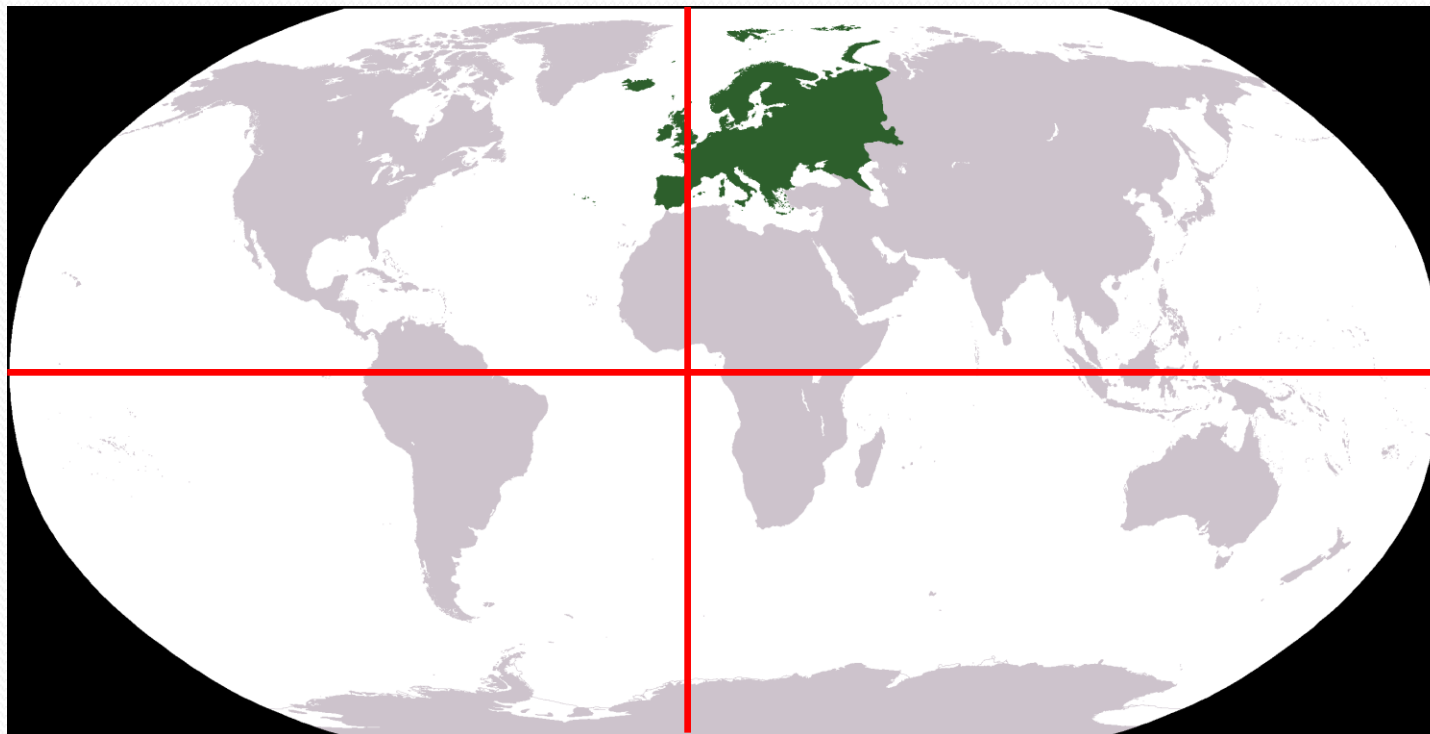
**KOLÉBKA ZÁPADNÍ
CIVILIZACE**

- Eurasie – kontinent skládající se ze 2 světadílů (Evropa + Asie)
- název „Evropa“ je odvozen od asyrského slova „ereb“
- v překladu „**země, kde zapadá slunce**“ (západní země)
- Asie – „asu“ (znamená „země východu“)

s Asií tvoří jednotný **superkontinent Euroasii**, vzhledem k historickému a kulturnímu vývoji je považována za **samostatný světadíl**.

Leží převážně v mírném klimatickém pásu na S polokouli, jen malá část na Z leží na Z polokouli

EVROPA – POLOHA

- Evropa se nachází na **severní, východní a západní** polokouli

Krajní body:

SS: mys **Nordkinn** $71^{\circ} 08'$ s.z.š.

ZZ: mys **Cabo da Roca** $9^{\circ} 29'$ z.z.d.

VV: vých. úpatí **Polárního Uralu** $67^{\circ} 20'$
v.z.d.(Bajdaracký zál.v Karském moři)

JJ:mys **Punta Marroqui** $35^{\circ} 59'$ s.z.š.

EVROPA – KRAJNÍ BODY (na pevnině)

mys Marroqui

36 s. z. š.
Španělsko

mys Roca

9 z. z. d.
Portugalsko

mys Nordkinn

71 s. z. š.
Norsko

Polární Ural

68 v. z. d.
Rusko

EVROPA

mys Roca, mys Nordkinn, mys Marroqui

EVROPA – POLOHA

- Evropou prochází **severní polární kruh** a **nultý (Greenwichský) poledník**

- severní polární kruh
  - Island, Norsko, Švédsko, Finsko, Rusko
- nultý poledník
  - Velká Británie, Francie, Španělsko

HRANICE EVROPA – ASIE

- vymezena uměle (dohoda mezi geografy)

Ural

řeka Emba

Kaspické moře

Kavkaz

Azovské moře

Černé moře

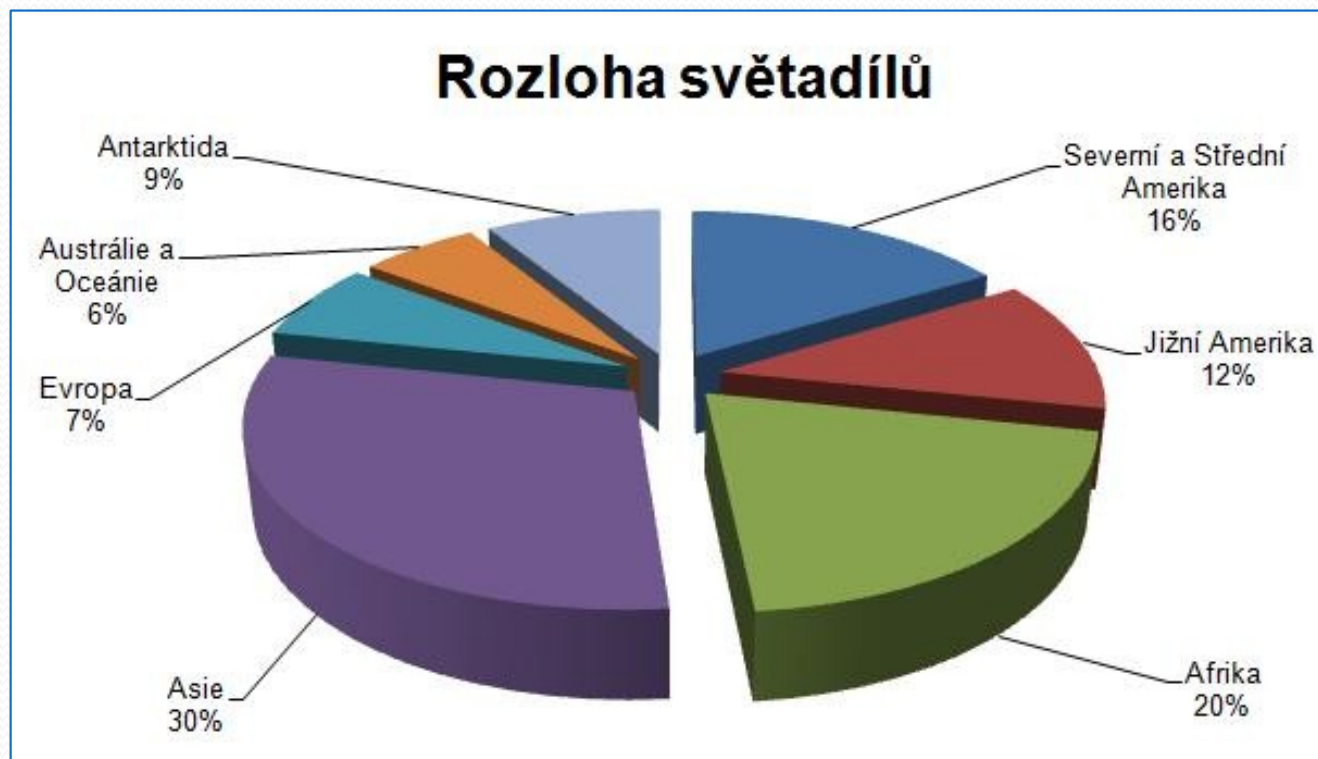
průliv Bospor

průliv Dardanely

Středozemní moře

EVROPA – ROZLOHA

- rozloha Eurasie – 54,8 mil. km²
- rozloha Evropy – **10,4 mil. km²** (2. nejmenší světadíl)

Evropa

- velká členitost pobřeží, v makro- i mikroměřítku
- zálivy – velké Biskajský a Botnický záliv – s fjordy, široká říční estuária
- ostrovy a poloostrovy
- Velká Británie, Island, Irsko, Nová Země (2), Svalbard, Sicílie, Sardinie, Korsika, Kréta (Kypr se počítá do Asie)
- Skandinávský poloostrov, či širší Fennoskandie, Pyrenejský (Iberský), Balkán, Apeninský a Kola
- členité pobřeží Norska, Finska, Skotska, Irska, Řecka, Chorvatska, Bretaně, laguny – Černé moře, Languedoc
- mořeplavba, strategické polohy měst, obchod, stezky

ORIENTACE – ČLENITOST POBŘEŽÍ

- Moře: Středozemní, Černé, Jaderské, Severní, Baltské, Norské, Bílé
- Oceány: Atlantský, Severní ledový
- Ostrovy: Malta, Sicílie, Korsika, Sardinie, Baleáry, Britské ostrovy, Island
- Poloostrovy: Balkánský, Apeninský, Pyrenejský, Krym, Skandinávský, Kola, Jutský, Bretaňský, Peloponéský
- Zálivy: Biskajský, Botnický, Finský
- Průlivy: Gibraltar, La Manche, Bospor, Dardanely

ORIENTACE – ČLENITOST POBŘEŽÍ

Evropa

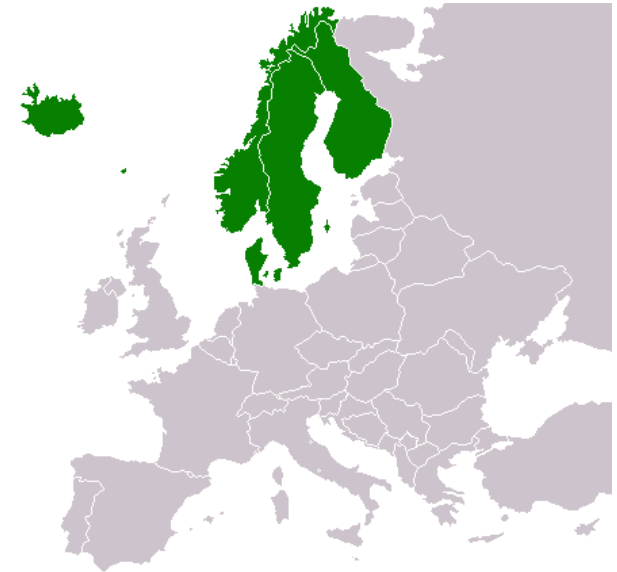
- odlišné stepní prostory východní Evropy – stěhování národů
- i díky nadmořské výšce (průměr Evropy je cca 340 m n.m.), východ nejnižší, střední nadmořské výšky má sever, západ a střed Evropy, nejvyšší pohoří jih Evropy
- různorodost jazyků (včetně jazykových rodin) i náboženských směrů s převahou křesťanské tradice
- A) germánské, románské, slovanské, keltské, baltské...B) ugrofinské...altajské...C) baskitština?
- z písem převažuje latinka (i spec. zn.), i když V Evropa užívá azbuku, nelze opomenout i jiná písma (Řecko)
- nejvyšší hora: Mt. Blanc 4810 m
- nejnižší místo: proláklina Kaspic. moře -28 m

Regionalizace Evropy

- komplexní posouzení faktorů: přírodních, kulturních, historických, ekonomických a zachování geografické kontinuity polohy a sledování vazeb, mezinárodních vztahů
- 1) Severní Evropa
- 2) Západní Evropa (- kontinentální, - ostrovní)
- 3) Jižní Evropa (- západní a středí Středomoří, - Balkán a východní Středomoří)
- 4) Střední Evropa (- německy mluvící Střední Evropa,- středovýchodní Evropa,- Pobaltí)
- 5) Východní Evropa

Vymezení regionu

- Norsko, Švédsko a Finsko patří mezi tzv. Severské státy
- do této skupiny se obvykle dále řadí Dánsko či Island
- pro tyto státy se také užívá označení „skandinávské“, protože leží na Skandinávském poloostrově (i když z Finska pouze jeho severní část)

Obr. 13

Severní Evropa

- nejen skandinávské, ale severské státy
- Island, Norsko, Švédsko, Finsko, Dánsko s Faerskými ostrovy
- poloha, zjednodušeně společná historie, luteránství s nastupujícím významným vlivem islámu, vysoká hospodářská úroveň, nízká hustota osídlení (mimo Dánsko), jazyková příbuznost (mimo Finsko)
- EU: Dánsko, Švédsko a Finsko
- NATO: Dánsko (kontrola Baltu), Norsko (kontrola Barentsova moře) a Island (strategická poloha)

Co mají společného?

1) Přírodní podmínky

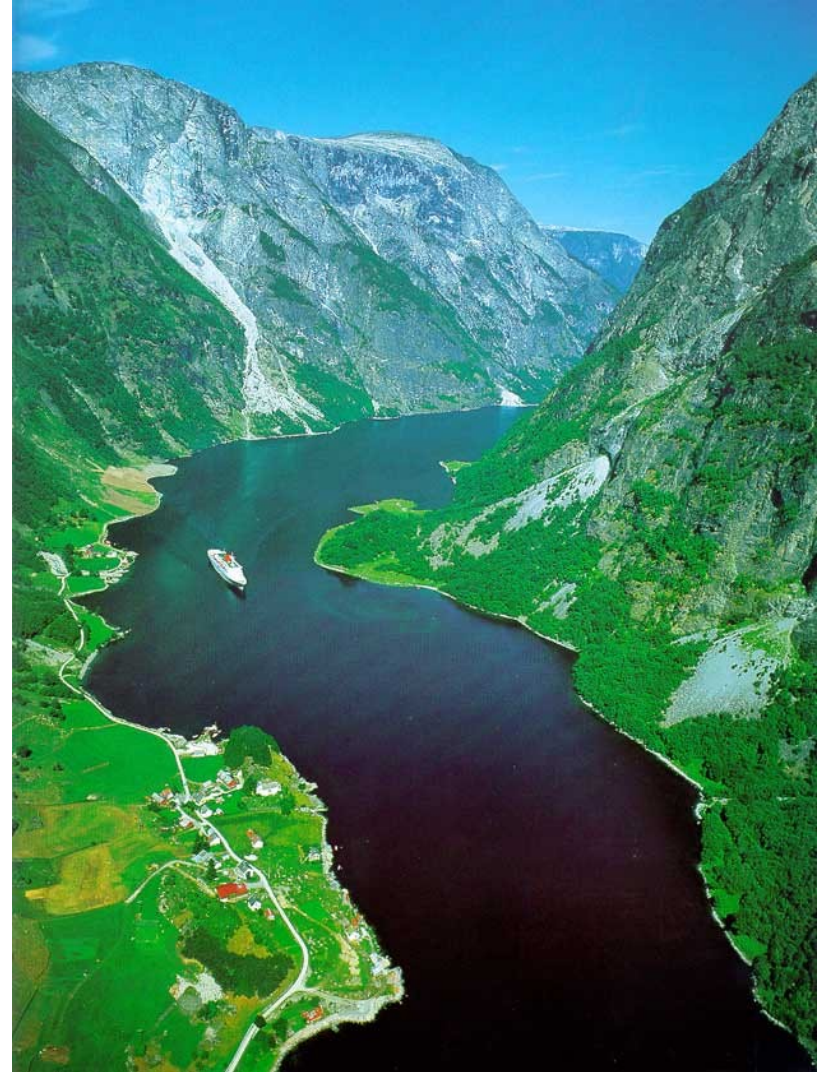
- přímořské podnebí na rozhraní mírného a subarktického pásu (ovlivněn Golským proudem)
- lesy (smíšené, jehličnaté – tajga) = zachovaná příroda
- krátké a prudké řeky (vodní elektrárny)

2) Socioekonomické podmínky

- přímořské státy – důležitá námořní doprava, rybolov
- vysoká životní úroveň
- náročné stavby v dopravní síti (mosty, tunely)
- nízká hustota zalidnění
- germánské národy (Finsko – ugrofinské)
- rostoucí význam cestovního ruchu

NORSKO – OSLO (král.)

- Přímořský (Skandinávský pol.), 324 tis.km², 4,2 mil., 13 ob/km².
- Fjordy, podnebí ovlivňuje Golfský proud, protáhlý tvar státu a Skandinávské pohoří, pouze 4% orná půda.
- Rybolov, těžba dřeva (výroba papíru) a ropy ze Severního moře, výroba vodní el. energie (hliníkářny), velká obchodní flotila.
- Závislá území: Špicberky, Jan Mayen, Bouvetův ostrov, Ostrov Petra I.

ŠVÉDSKO – STOCKHOLM (král.)

- Přímořský (Skandinávský pol.), 450 tis.km², 8,6 mil., 21 ob/km².
- Pohoří a plošiny, ledovcová jezera, $\frac{2}{3}$ rozlohy tajga.
- Rybolov x jih obilniny, těžba železné rudy (Kiruna, Gällivare) a výroba oceli, strojírenství a dřevozpracující.

FINSKO – HELSINKI (rep.)

- Přímořský (Skandinávský pol.), 338 tis.km², 5 mil., 16 ob/km².
- Povrch zarovnan ledovcem – země „tisíce jezer“ (ve skutečnosti přes 60 tisíc), tajga (nejvíce lesů v Evropě) x na severu tundra.
- Rybolov x zemědělství jih, málo nerostů, významná těžba dřeva a dřevařský průmysl, komunikační technika (NOKIA). Ugrofinský národ + sever Laponsko.

DÁNSKO – KOBENHAVN (král.)

- Přímořský (Jutský pol.), 43 tis.km², 5 mil., 120 ob/km².
- Leží na rovinatém Jutském poloostrově a přilehlých ostrovech v mírném podnebném pásu. 60% povrchu zaujímá orná půda. Grónsko.
- Důležité a vyspělé je zemědělství (vývoz), těžba ropy ze Severního moře.
- Autonomní území: Grónsko, Faerské ostrovy

ISLAND – REYKJAVÍK (rep.)

- Ostrovní, 103 tis.km², 0,3 mil., 3,3 ob/km².
- Sopečná aktivita (sopky, gejzíry), pevninský ledovec.
- Důležitý rybolov (r. 2006 - zahájený výlov velryb), chov ovcí a roste význam CR. Geotermální energie (vytápění a ohřev vody).

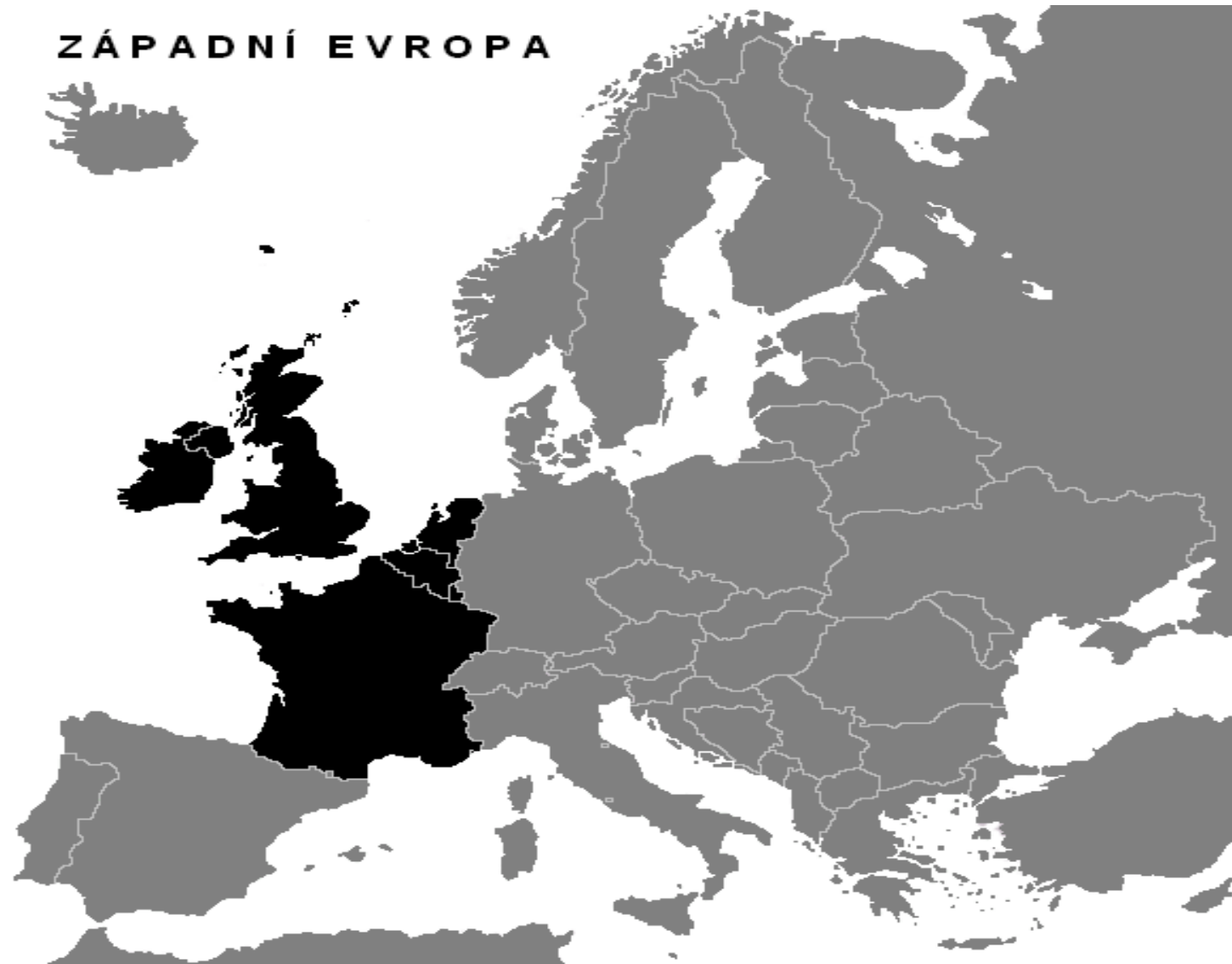

Cestovní ruch

- **Alta:** město na severu Norska, slavné díky nástěnným malbám starým až 6,5 tis. let (památko UNESCO)
- **Visby:** švédské město na ostrově Gotland, zachovalý středověký charakter (památko UNESCO)
- **Suomenlinna:** finská obranná pevnost na předměstí Helsinek (památko UNESCO)
- **Birka:** významné obchodní středisko z doby Vikingů ležící na ostrově uprostřed jezera Mälaren asi třicet kilometrů západně od Stockholmu. (dnes památko UNESCO)

Území Západní Evropy

Vymezené území

- Geograficky leží západně od střední Evropy a severovýchodně od Pyrenejského poloostrova.
- Poloha je velmi výhodná → nachází se po obou stranách La Manche a mají přístup k Atlantiku
- Západní Evropa se skládá z :
  - Belgie
  - Francie
  - Lucemburska
  - Nizozemska
  - Irska
  - Velké Británie

- ostrovní státy – Spojené království a Irsko
- kontinent – Francie, Monako, Belgie, Nizozemsko a Lucembursko
- koncentrovaný politický, hospodářský, populační, komunikační prostor Evropy
- významné přístavy – Rotterdam
- staré průmyslové oblasti Evropy, spíše úspěšně restrukturalizované na terciérní aktivity, jedno ze tří světových pólů rozvoje, značná produktivita inovací!, vědy a výzkumu
- dostatek rud, velmi husté (i celosvětové) komunikační sítě, význam letecké dopravy, Severní moře – ropa a zem.plyn
- význam obchodu a zpracování komodit s býv. koloniemi
- britsko-francouzské vztahy, britský a franc. parlamentarismus

MONACO

Katedrála byla vysvěcena teprve v 19. století. Chrám je rovněž znám i pod názvem Monacká katedrála. Zde je pohřbeno mnoho významných členů rodiny Grimaldů. Odehrávají se tu nejdůležitější církevní obřady za doprovodu dětského chóru.

Katedrála sv.
Nicolase

Knížecí palác Monako je oficiální sídlo monackého knížete na pobřeží Středozemního moře. Nachází se v Monaku nad přístavem Port de Fontvieille asi 15 km severovýchodně od velkého francouzského města Nice. **Knížecí palác Monako** byl založen roku 1191. Původně to byla janovská pevnost, později se palác stal sídlem rodiny Grimaldi, která je dodnes

Knížecí palác
Monako

IRSKO

Pouze fragmenty zbyly po impozantní středověké pevnosti, která představovala symbol panovnické autority a administrace. V letech 1684 až 1761 byl zámek přestavěn v anglo-normanském stylu. Samotný základní kámen byl položen již v roce 1204 králem Janem, přestavbu řídil Meiler FitzHenry. Meiler vybral lokalitu na vápencové vyvýšenině jihovýchodně od samotného dublinského centra. Pevnost byla dokončena kolem roku 1228 a v téměř nezměněném stavu vydržela až do 17. století. Hrad má čtvercový půdorys a v každém rohu je umístěna věž, pevnost se tak trochu podobá francouzským hradům

Dublinský hrad

LUCEMBURSKO

Původní dřevěný **hrad Bourschied** byl nahrazen kamenným někdy kolem roku 1000. Nejprve se jednalo o nevelký hrad s obytnou věží, kaplí a opevněním svěžemi. Po roce 1350 došlo k posílení obrany - kolem jádra byla vybudována nová hradba s 8 věžemi - a byla přistavěna další patra paláce. I v 15. století byla věnována pozornost obraně, ale po roce 1512, když zemřel poslední příslušník rodu Bourscheidů, počal

hrad chátrat, přestože dále plnil rezidenční funkci

Hrad Bourscheid

Její stavba byla zahájena v roce 1162 a po 182 letech, roku 1345 byla dokončena.

Katedrála Notre-Dame (neboli katedrála panny Marie, zastarale *Chrám Matky Boží*), francouzky *Cathédrale Notre-Dame de Paris*, je

Katedrála Notre-Dame

NIZOZEMSKO

Magere Brug (Štíhlý či Úzký most

) je sklápěcí most nad řekou Amstel v centru Amsterdamu. Spojuje břehy v ulici Kerkstraat mezi kanály Keizersgracht a Prinsengracht.

Magere Brug je zvedací, správněji sklápěcí most zhotovený z bíle natřeného dřeva. Současný most byl postaven v roce 1934, původní, zvaný *Kerkstraatbrug*, pocházel z roku 1691 a měl 13 oblouků

blauwbrug

Blauwbrug (doslovně, "modrý most") je historický most v Amsterdamu. Spojuje oblast Rembrandtplein s oblastí Waterlooplein. Blauwbrug most Za svůj název vděčí "modrý most", který byl tam od doby kolem

Magere Brug

FRANCIE

Louvre je muzeum v Paříži, které patří k největším muzeím na světě. Sídlí v palácovém komplexu Palais du Louvre, bývalém sídle francouzských králů. Název pochází od původního loveckého zámečku, který kdysi stával v těchto místech uprostřed lesa zvaného Louparie či Louverie. Druhá možnost je ale také, že vznikl ze slova leovar nebo leawer, což znamená opevněné místo. Ve 14. století byla postavena tvrz, která se za vlády Karla V. stala jeho rezidencí

Louvre

Eifelova věž (francouzsky *La Tour Eiffel*) je ocelová věž v Paříži, v současnosti nejznámější pařížská dominanta. Byla postavena v letech 1887 až 1889 a až do roku 1930, kdy byl dostavěn Chrysler Building, byla s výškou 300,65 metru nejvyšší stavbou světa. Dnes měří včetně antény na vrcholu 324 metrů. Je pojmenována po svém konstruktérovi Gustavu Eiffelovi.

Eifelova věž

Velká Británie

1. Anglie

3. Severní Irsko

4. Wales

5. Skotsko

Sousední státy

- Velká Británie je ostrovní stát, omývá ji Atlantský oceán, Irské moře, Keltské moře a Severní moře.
- Od Francie je oddělena kanálem La Manche.

Dowerské křídové útesy

Kanál La Manche

Povrch

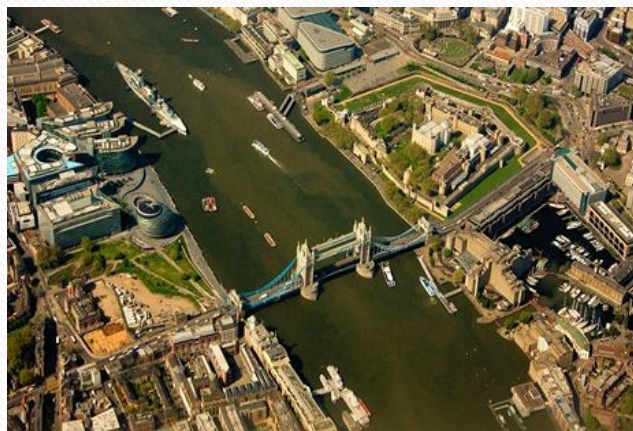
- Mezi Anglická pohoří patří Grampiany, Cambrian Mounteains a North West Highlands.
- Mezi britské nížiny patří Dowerská nížina.

Vodstvo

- Nejdelší řeka je Temže , délka 340 km, protéká Londýnem a vlévá se do Severního moře.
- Druhá nejdelší řeka je Severn, pramení ve středním Walesu a vlévá se do Bristolského zálivu.
- Největší britské jezero je jezero Lough Neagh v Severním Irsku. Na jezeře je rozvinuto rybářství a úhoři z jezera se vyvážejí do celého světa.
- Asi nejznámějším jezerem je jezero Loch Ness, které se proslavilo příšerou Nessie.
- V roce 1982 zkoumalo jezero sonarem 1500 hodin 150 odborníků. Zaznamenali 40 kontaktů ukazujících na tvory velkých rozměrů.

Jezera a řeky

Temže v Londýně

Tower Bridge

- zvedací most nad řekou Temží
- otevírá se asi 500krát do roka, aby po Temži mohly proplout lodě
- rozevřít jej lze během 90 vteřin

St. Paul's Cathedral

- největší katedrála v Anglii
- původní katedrála zničena velkým požárem
- rekonstrukce - architektem byl Christopher Wren

Houses of Parliament

- bývalá rezidence králů
- 1834 zničen požárem
- součástí je Big Ben - světoznámý zvon váží 13 tun a nachází se v 97 m vysoké věži, odbíjí každou hodinu

Tower of London

- komplex budov u řeky Temže
- sloužil jako pevnost, zbrojnice, pokladnice, mincovna, palác, místo poprav, observatoř a vězení
- klenotnice (korunovační klenoty, největší diamant světa)

Buckinghamský palác

- od vlády královny Viktorie je londýnskou rezidencí monarchů
- proslulé střídání stráží probíhá denně v 11:30
- pomník královny Viktorie

Londýnské oko

- výška 137 metrů
- 32 skleněných klimatizovaných kabin
- 1 otáčka trvá asi 30 minut

Vymezení Jižní Evropy

- **západní a střední Středozeří** – hlavně Španělsko, Portugalsko a Itálie + Andorra, San Marino, Malta, Vatikán a území Gibraltaru
- **východní Středomoří** (Balkán a egejské Středomoří) – Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora, Makedonie, Albánie, Řecko, Bulharsko a evropská část Turecka, ve vymezení se vymykají Slovinci, kteří se nepovažují za balkánské etnikum,
- klima, siesta, model rodiny, vinařství, mořeplavba, CR

Jižní Evropa

- Nejnavštěvovanější jsou zde starobylá města Itálie a Řecka

Řecko – Athény,
palác Akropolis

Řecko – Epidauros, největší starověké divadlo v Řecku

Itálie – Řím, amfiteátr Koloseum

Itálie - Benátky

Itálie – šikmá věž v Pise

Itálie – Vatikán, samostatný stát na území Říma, sídlo Papeže

[zpět](#)

Střední Evropa? Mitteleuropa?

- nejproblematictější vymezení,
- vliv Rakouska – Uherska, opožděnější naplnění národa
- či německy mluvící území a území malých etnik
- pro obtížné řazení Pobaltí k Východní Evropě je zde rovněž uvedeno, jiní německy mluvící země řadí k Z – E
- výrazný gradient v ekonomických veličinách: západ jedním z nejvyspělejších území na světě – východ nikoli
- **1) Německo, Rakousko, Lichtenštejnsko a Švýcarsko**
- **2) dále Česká republika Polsko, Slovensko, Maďarsko**
- **3) Litva, Lotyšsko a Estonsko**

Polsko

- Stará kulturní země ležící mezi východem a západem Evropy;
- Přímořský stát – nabízí bílé písečné pláže Baltského moře, rozsáhlé jezerní plochy, Krkonoše a Tatry, zámky, města;
- osobnosti – Adam Mickiewicz, Henryk Sienkiewicz – literatura, Fryderyk Chopin – hudební skladatel, Koperník – astronom, Marie Curie–Sklodovská – fyzika, chemie, Adam Malysz, Robert Kubica, Tomasz Gollob - sportovci

- Sousedí s Německem, ČR, SR, Litvou, Běloruskem, Ukrajinou a Ruskem;
- Člen EU, NATO a Visegradské čtyřky;
- Katolický stát;
- Papež Jan Pavel II. – první papež z komunistického státu;

- Hlavní město Varšava – historické jádro zapsáno na Seznamu památek UNESCO
  - Královský zámek, Královský park s Palácem na vodě, Saské zahrady s hrobem neznámého vojáka
  - Varšavské gheto
  - Národní divadlo a opera
  - Palác kultury

- Gdaňsk – jedno z nejstarších, největších a nejkrásnějších měst Polska, na břehu Baltského moře;
- Osvětim - jeden z nejhrůznějších symbolů historie 20. století – největší nacistický vyhlazovací tábor;
- Krakow – považován za kulturní hlavní město Polska = jedno z nejdůležitějších, turistických, historických a kulturních měst Evropy;
- Zakopané – zimní hlavní město Polska

Slovensko

- Vnitrozemský stát;
- Po mnoho století dějiny úzce spjaté s Českou republikou – součást Velkomoravské říše, Českého státu, Rakousko – Uherska, Československa (mimo roky 1939 – 1945), ČSSR, ČSFR
- V letech 1939 – 1945 Slovenský štát – spojenec fašistického Německa
- Od 1.1.1993 samostatný stát
- Člen EU, NATO a Visegradské čtyřky – od 1.1.2009 přechází na jednotnou evropskou měnu – EURO

- Sousedí s ČR, Rakouskem, Maďarskem, Ukrajinou a Polskem;
- Hlavní město – Bratislava;

- Má velmi dobré přírodní podmínky i geografické postavení pro rozvoj CR – své příznivé podmínky však nevyužívá;

• Bratislava

- Bratislavský hrad, Národní divadlo
- Sídlo prezidenta SR
- Koupaliště Zlaté Piesky
- Most přes řeku Dunaj s restaurací

- Na Slovensku bylo zřízeno 9 národních parků. Pět z nich bylo vyhlášeno již za Československa a zbývající čtyři vznikly již v samostatném Slovensku.

- **POLONINY**

- **PIENINY**

- **VYSOKÉ TATRY**

- **SLOVENSKÝ RAJ**

- **SLOVENSKÝ KRAS**

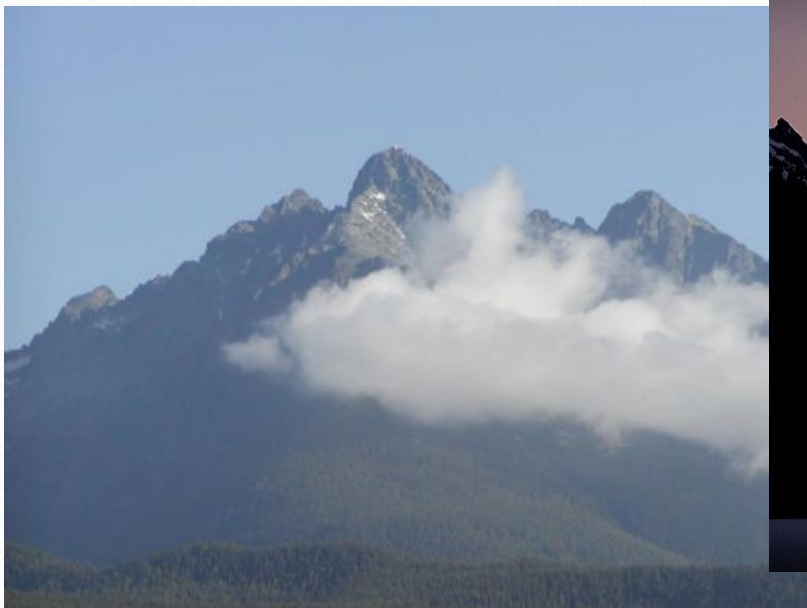
- **Muránska planina**

- **Nízke Tatry**

- **VEĽKÁ FATRA**

- **MALÁ FATRA**

- Tatranský národní park
  - Poprad
  - Tatranská Lomnice
  - Lomnický štít
  - Štrbské pleso

- Bánská Bystrica

- Košice – chrám sv. Alžběty

- Žilina – Budatínský zámek

- Čachtice

Lázeňství

- **Bojnice** - termální lázně, léčivá voda o teplotě 28°-52°C, léčivé bahno
- **Piešťany** - leží v údolí řeky Váhu ve výšce 162 m.n.m., jsou to největší a nejznámější lázně na Slovensku, léčí se zde termální minerální vodou a bahnem
- **Smrdáky** -léčí se zde onemocnění pokožky;léčba-balneoterapií, sírné bláto
- **Starý Smokovec** - Je nejstarší osadou na jižním úpatí Tater. V roce 1833 se o rozvoj osady postaral Juraj Rainer, vzniklo zde mnoho lázeňských a turistických objektů. Významným stimulem se stalo otevření prvního úseku tatranské elektrické železnice v roce 1908.

Maďarsko

- Vnitrozemský stát;
- Jedna z nejnavštěvovanějších zemí světa;
- Za svou popularitu vděčí úžasné kultuře, která se vytvářela po celé generace – folklór a památky = největší kulturní dědictví maďarského národa
- Symbolem Maďarska se stala paprika, je to země dobrého vína a minerálních pramenů
- S Českou republikou má společnou část dějin – jako součást Rakousko – Uherské říše

- Sousedí s Rakouskem, Slovinskem, Chorvatskem, Srbskem, Rumunskem, Ukrajinou a Slovenskem;
- Hlavní město Budapešť;
- Člen EU, NATO a Visegradské čtyřky;

- Balaton – považován za moře Maďarska
  - Ráj rybářů, vodních sportů
  - Hlavní centrum letní rekreace

- Budapešť - jedna z největších a nejkrásnějších metropolí Evropy – Parlament, Rybářská bašta, Budínský hrad, lázně

- Lázně
  - Hevíz, Budapešť, Mofetta

- Novohradské hory
  - Hollókő – vesnický skanzen

- Győr – historické město – napůl cesty mezi Vídní a Budapeští

- Šoproň – nejvíce památek na km² v Maďarsku, nachází se zde římské vykopávky

• Země vína, papriky a dobrého jídla

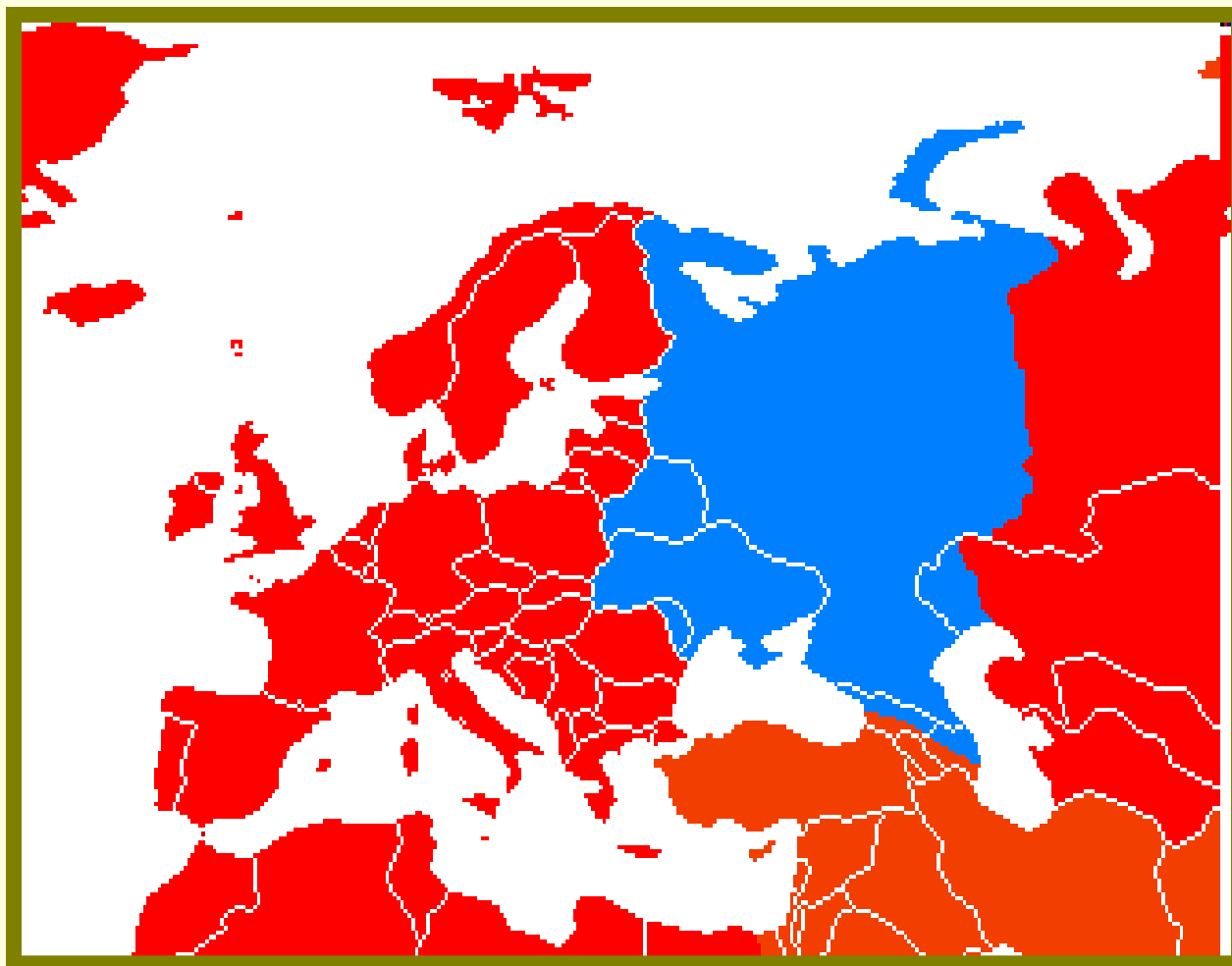
- Tokaj
- Eger – „Býčí krev“
- Paprika
- Maďarský guláš
- Segedínský guláš
- Čabajská klobása

Region Východní Evropa

Rusko, Bělorusko, Ukrajina, Moldavsko
nejsou zakresleny Pobaltské státy

RUSKO

Nejrozlehlejší stát světa ležící na dvou světadílech

[Videa o Rusku](#)

Rusko, evropská část - povrch

-pohoří:

Ural, Kavkaz
(Elbrus 5642 m n. m.)

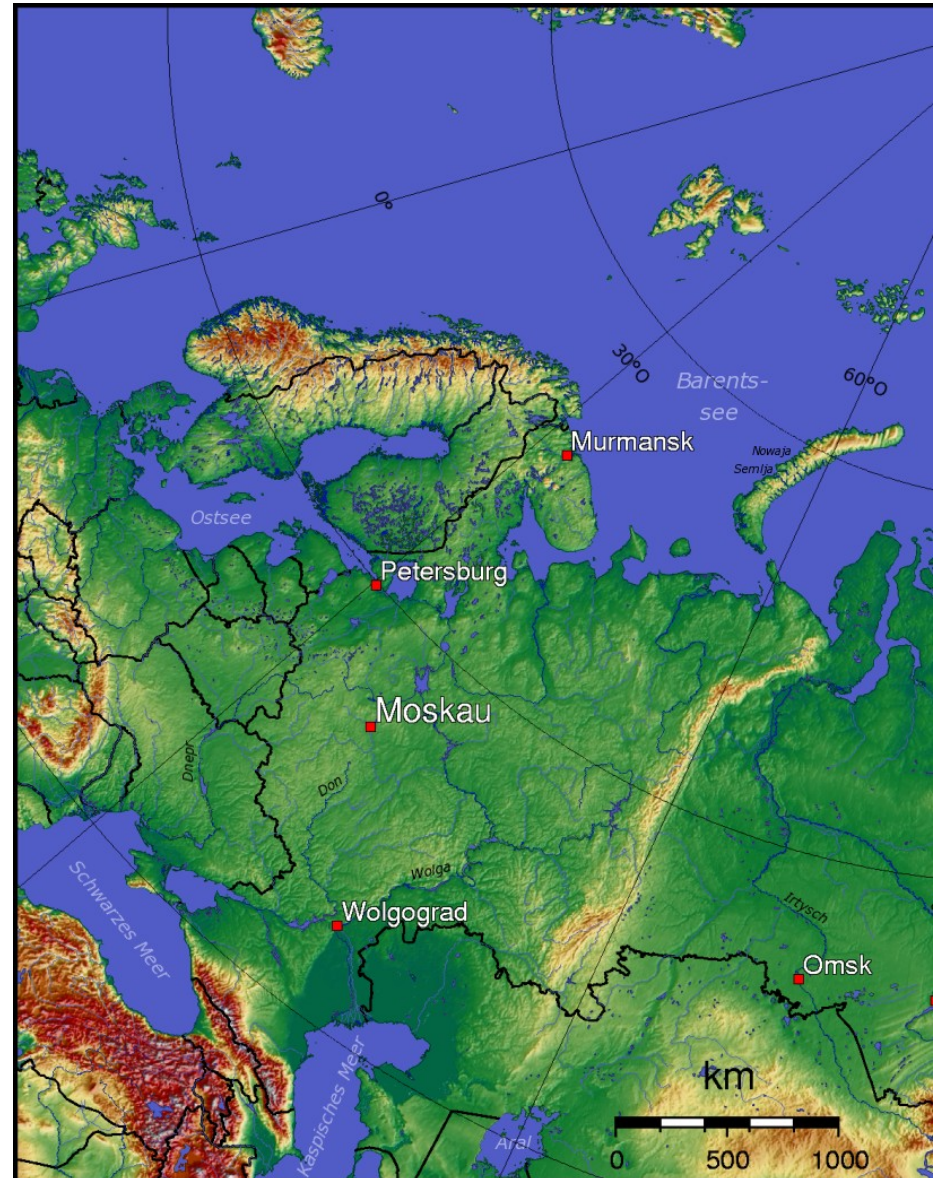
-vodstvo:

Volha, Don, Kaspické
moře

-ostrovny a

poloostrovny:

Nová Země, pol. Kola,
...

Flora a Fauna

-Na území Ruska se nachází všechny typy vegetačních pásů- od pásů arktických pustin a tunder po subtropické stepi.

Flora i fauna Ruska je nepřeborná.

Nejběžnější rostliny: modříny, borovice, smrky, jedle, buky, břízy, olše, mechy, pryskyřníky, pomněnky, hořce, borůvky, brusinky

Fauna: kolem 300 druhů savců, 300 druhů ryb a 70 000 druhů hmyzu.

-Mnohé druhy však v období pleistocénu vyhynuli jako např. bizoni, sloni a v holocénu např. nosorožci a mamuti.

Ptáci:orel, labuť, tetřev, jeřáb, husa, havran, káně, holub, volavka

Savci: medvěd, vlk, jelen, los, liška, zajíc, rys, jezevec, prase..

Ryby: jeseter, losos, cejn, kapr, candát, sled' , sardinka ...

Hmyz: komár, mravenec, vážka ...

Jezero

-Celkový počet jezer v Rusku zhruba dosahuje 2 800 000, z čehož 98% je jezer malých o rozloze menších než 1 km čtvereční. Nejhlubší je jezero Bajkalské, které je i nejhlubším na světě (1620m). Prostorové rozložení jezer je nerovnoměrné.

Nejznámější jezera: Bajkal, Aralské, Sevan,
Ladožské, Oněžské.

-Většina jezer jsou průtočná se sladkou vodou a náleží k typu chladných jezer. V zimě i největší jezera zamrzají.

Evropská část

- 1) **Přírodní podmínky:** povrch: Východoevropská rovina (Valdajská vrchovina – pramení zde Volha, Dněpr, Západní Dvina), Ural. Podnebí je kontinentální.
- 2) **Hospodářství:** orná půda-stepi (pšenice, brambory, len), Těžba: ropy (mezi Volhou a Uralem), uhlí (okolí Moskvy), železná ruda (u Kurska), barevné kovy (Ural). Průmysl těžký, strojírenský, chemický, potravinářský. Základem dopravy je železnice, ropovody a plynovody, důležitá je říční a námořní doprava.
- 3) **Obyvatelstvo:** nejlidnatější stát Evropy (8. ve světě), nerovnoměrné osídlení (8 ob./km²), milionovými centry jsou: Moskva, Sant Petěrburg, Nižnij Novgorod, Samara, Kazaň, Rostov na Donu, Volgograd.

Asijská část

- 1) **Přírodní podmínky:** povrch:
Západosibiřská nížina (Ob, Irtyš, Jenisej), Středosibiřská vysočina (Lena). Vegetace: pouště, stepi, tajga, tundra.
- 2) **Dělení Sibíře** (v burjatštině – spící země):
  - a) Západní Sibiř – naleziště ropy a zemního plynu, černouhelná pánev KUZBAS.
  - b) Východní Sibiř – hlavní bohatství je vodní energie, uhlí, dřevo.
  - c) Dálný Východ – špatně dostupná oblast. Naleziště zlata, diamantů, rud a rybolov.
- Celé jižní území propojuje TRAM (Moskva – Vladivostok 9438 km) zde je soustředěna většina osídlení.

Kreml

Kreml s celkem 20 věžemi je nejobdivuhodnější pamětihodností Moskvy. Tuto stavbu z červených pálených cihel vybudovali italští stavební mistři pozvaní v 15. století carem Ivanem III. Kreml představuje nejimpozantnější soubor nejruznějších architektonických forem.

Rudé Náměstí

Rudé náměstí je ze tří stran charakterizováno symboly – chrámem Vasila Blaženého, mauzoleem V. I. Lenina a obchodním domem GUM (zařazený mezi 10 nejluxusnějších obchodních domů světa).

Alexandrův Sloup

Uprostřed Palácového náměstí v Petrohradě stojí Alexandrův sloup vztyčený na památku cara Alexandra II., který porazil Napoleona. Sloup váží 700 tun a není k podstavci nijak připevněn.

Moskevská státní univerzita

- *Bělorusko* (Minsk): tvrdě zkoušená za II. světové války (vypáleno asi 9000 vesnic), chemický průmysl, zpracování dřeva.
- *Ukrajina* (Kyjev): druhá nejrozlehlejší země Evropy, stepi=zemědělství, splavný Dněpr, Donbas=průmyslová oblast
- Zakarpatská Ukrajina - předpoklady pro cestovní ruch
- Těžba dřeva, Menšiny (Maďaři, Slováci, Židé)
- Užhorod, Lvov – dříve součást Polska
- Oděsa – největší přístav

Białowiecki Park Narodowy

- je běloruský a polský národní park. Na polské straně se rozkládá v Podleském vojvodství a na běloruské straně v Brestské a Hrodenské oblasti.
- Obě části na sebe plynule navazují, ale hranice mezi nimi je pro lidi i větší zvěř neprostupná.
- Předmětem ochrany je v tomto parku původní Bělověžský prales a populace zubra evropského a jiných divokých zvířat.
- Park je tzv. biosférickou rezervací UNESCO.

Ukrajina - Černobyl

- Výbuch v jaderné elektrárně v roce 1986
- Utajení v rámci východního bloku
- Postiženo 1,5 mil. lidí
- Mutace organismů
- Potřeba oprav

Moldavsko - Kišiněv

památník obětem 2. sv. války

Kišiněvská katedrála

